

SELETUSKIRI

Lagedi kanti puhke- ja keskusala projekteerimine

Osa: TL

Staadium: Põhiprojekt

OÜ Mastlop

Töö nr.25069

08.05.2026 a.

TÖÖ KOOSSEIS

SELETUSKIRI

- 1. ÜLDIST**
  - 2. OLEMASOLEV OLUKORD**
    - Ehitusgeoloogilised tingimused
  - 3. PROJEKTI EESMÄRK**
  - 4. PROJEKTLAHENDUS**
    - Plaanilahendus
    - Katend
    - Kvaliteedinõuded
    - Liikluskorraldus- ja ohutusvahendid
    - Vertikaalplaneerimine
    - Tehnovõrgud
    - Haljastus ja heakord
    - Jäätmekava
    - Töötervishoid ja tööohutus
    - Tegevus teel ja teekaitsevööndis
    - Kasutus- ja hooldusjuhend
-

JOONISED

ASUKOHASKEEM	TL-01
LIIKLUSKORRALDUSSKEEM	TL-02
VERTIKAALPLANEERING	TL-03
TEHNOVÕRKUDE KOONDPLAAN	TL-04
KONSTRUKTSIOONI LÕIKED	TL-05
KONSTRUKTSIOONI LÕIKED	TL-06

SELETUSKIRI

1. ÜLDIST

Käesolev eelprojekt on koostatud kinnistu omaniku tellimusel.

Projekteerimise lähtematerjalideks on:

- Geodeesia – EG Geodeesia OÜ poolt **20.09.2025.a.** koostatud geodeetiline alusplaan. Töö nr. GA-096
- Detailplaneering- Rae Vallavalitsus, Lagedi alevik, Kingu tn 6 kinnistu ja lähiala detailplaneering. töö nr. DP2301
- Dendroloogia- Dendro SJ OÜ
- Ribbon Consult OÜ- Lagedi kanti puhke- ja keskusala projekteerimine, töö nr. 670-25
- FIE Peep Moorast- töö nr. 26-25
- Electrical Solutions OÜ- töö nr. 102503
- OÜ Keano- töö nr. VK-24020301
- Lähteülesanne

Projekteerimisel on arvestatud järgmiste normide ja nõuetega:

Planeerimisseadus ja sellest tulenevalt kehtestatud nõuded;

Ehitusseadustik (26.02.2015 otsus nr. 601) ja sellest tulenevalt kehtestatud nõuded;

EVS 843:2016 „Linnatänavad“

EVS 932:2017 „Ehitusprojekt“

EVS 613:2023 Liiklusmärgid ja nende kasutamine;

EVS 614:2022 Teemärgised ja nende kasutamine

EVS 812-7:2018 „Ehitise tuleohutus“ osa 7: Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded

EVS 901-1:2020 Tee-ehitus osa 1: Asfaldi ja pindamise täitematerjalid

EVS 901-2:2016 Tee-ehitus osa 2: Bituumensideained

EVS 901-3:2021 Tee-ehitus osa 3: Asfaltsegud

EVS 901-20:2013 Tee-ehitus osa 20: Filtratsioonimooduli määramine

EVS-EN 1340:2003 Betoonest äärekivid. Nõuded ja katsemeetodid;

EVS-EN 1338:2003+AC:2006/AC:2014 Betoonest sillutiskivid. Nõuded ja katsemeetodid

MTM määrus 97 17.07.2015. a. „Nõuded ehitusprojektile“

MTM määrus 2 9.01.2020. a. „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“

MTM määrus nr. 101. 23.11.2020. „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“

MTM määrus nr. 34 14.04.2016 „Topo-geodeetilistele uuringutele ja teostusmöödistamisele esitatavad nõuded“

MTM määrus nr. 43. 13.07.2018. "Nõuded ajutisele liikluskorraldusele"

„Rae valla kaevetööde eeskiri“ Rae Vallavolikogu määrus nr 41, vastu võetud 30.11.2010.a.

"Rae valla jäätmehoolduseeskiri" Rae Vallavolikogu määrus nr. 73, vastu võetud 15.06.2021.a

"Puu raieloa andmise kord Rae vallas" Rae Vallavolikogu määrus nr. 17, vastu võetud 22.02.2011.a

Elastsete teekatendite projekteerimise juhend 2017-003 (2020.a. redaktsioon).

Killustikust katendikihtide ehitamise juhend (TA 2022.a redaktsioon).

Muldkeha ja drenkihi projekteerimise, ehitamise ja remondi juhend (2020.a. redaktsioon).

„Asfaldist katendikihtide ehitamise juhend“ TA 2021

„Ehitatud keskkonna ligipääsetavus nägemispuudega inimestele“ projekteerimisjuhend. Eesti Pimedate Liit, 2016.a.

2. OLEMASOLEV OLUKORD

Käesoleva projektiga käsitletavad kinnistud

Kingu tn 6 (tunnus 65301:013:0473)

Kingu tänav (tunnus 65301:013:0471)

11302 Lagedi-Kostivere tee (tunnus 65301:013:0507)

Kinnistud asuvad Lagedi alevikus, Rae vallas, Harju maakonnas.

Kogu käsitletav ala on laugja reljeefiga. Maapinna absoluutkõrgused jäävad vahemikku 35,57 – 36,92.

11302 Lagedi-Kostivere tee (Linnu tee) on riigi kõrvalmaantee. Sõidutee a/b katte laius on ~ 6,40m. Teeregistri andmetel on liiklussagedus 2211 a/ööp (2024.a.), millest 94% on sõidua autod. Kõnealusel tänaval esineb ühistranspordi liiklus (Kingu tn 3 ja Lohu tn 6 esisel on bussipeatused). Linnu tee sõidutee külgneb jalgratta- ja jalgteega (Linnu tee T4) Alal kehtib kiiruse piirang 50 km/h mis on tähistatud liiklusmärgide ja teekattemärgistusega mitmes kohas.

11302 Lagedi-Kostivere tee (Linnu tee) ja Kooli tn ristmikualalt kuni Piiri tänavani on ttiheasustusalala/änava ala linnakeskkonna laadne, kus jalgratta ja jalgteed eraldab sõiduteest äärekivi ja minimaalne haljastuse riba. On mitmeid erakinnistute mahasõite. Linnu tee 14 ja 16 asuvad ridaelamud, mille esistel pargitakse tänaval.

11302 Lagedi-Kostivere tee (Linnu tee) ja Piiri tn ristmikualalt edasi on Linnu tee maantee - tüüpi. 11302 Lagedi-Kostivere tee km ~ 0,58 asuvad tee mõlemas servas avatud tasku lahendusena ühistranspordi peatused.

Ehitusgeoloogilised tingimused

Käesoleva projekti raames ehitusgeoloogiat tellitud ei ole.

3. PROJEKTI EESMÄRK

Projekti eesmärk on Kingu tn 6 kinnistu sisene lahendus ja 11302 Lagedi-Kostivere teelt tee ületuseks ülekäigukohtade asendamine ülekäiguradadega.

Projekteeritud lahenduse järgselt taastatakse haljasala ja vajadusel muud katendid.

4. PROJEKTLAHENDUS

Plaanilahendus

Joonis nimetusega „Asendiplaan“ on arhitektuurse projekti koosseisus (Ribbon Consult OÜ; töö nr. 670-25).

11302 Lagedi-Kostivere tee

Ette on nähtud kahe ülekäigukoha asendamine ülekäiguradadega.

Kõnealuste ülekäigukohtade asukohad:

1. 11302 Lagedi-Kostivere tee ja Kingu tänava ristmikuala läheduses (11302 Lagedi-Kostivere tee km ~0,45)
2. 11302 Lagedi-Kostivere tee ja Lohu tänava ristmikuala läheduses (11302 Lagedi-Kostivere tee km ~0,63)

Kuna mõlemas kohas on ülekäigukohad olemas siis on jalg- ja jalgrattatee ja/või kõnnitee a/B kate juba sõiduteega kokku viidud. Ette on nähtud ülekäiguradade kohal kõnnitee pool sõidutee äärekivide alla laskmine ($h=0\text{cm}$) ja alla lastud kohas asendada betoonist äärekivid graniidist äärekivide vastu ($80\times15\times29\text{cm}$). Äärekivi kõrguslik kokku viimine teha min 2 äärekivi pikkuselt. Ülekäiguradade kohtades paigaldada kõnnitee a/b katesse vaegnägijatele taktililsete bet. plaatide sillutis (Tüüp 3- hall braikivi; $300\times300\times40\text{mm}$). Braikivi rida paigaldada kahe plaadireana, risti liikumissuunaga/ülekäiguradadega ning sõidutee kate servast min 0,30m (max 0,60m) kaugusele, kõnnitee a/b kattega ühte tasapinda. Braikivide paigutus vaata „Liikluskorraldusskeem“ jooniselt !!

Äärekivi paigalduse järgselt taastada sõidutee kate 0,50m laiuselt.

Mõlemad ülekäigurajad tähistada liiklusmärkide nr 543 ja 544 ning 435 -ga. Ette on nähtud kahte kohta paigaldada ka liiklusmärk nr. 171. Liiklusmärgi paigaldada olemasolevate postide ja/või valgustimastide külge. Ette on nähtud teekattemärgistus nr. 945a ja 947-ga Mõlema ülekäiguraja vahetus läheduses taastada/uuendada sõidutee teekattemärgistust nr. 911 ja 921a-ga. Liiklusmärkide poste tehnoorkude peale paigaldada ei ole lubatud. Liiklusmärgid peavad olema 1-suurusgrupi omad. Ülekäiguradadele on ette nähtud ka valgustus.

Ette on nähtud ülekäiguradade valgustuse rajamise järgselt kate taastamisi. Taastatakse kõnnitee a/b kate, sõidutee peenra kruuskate ja haljasala.

Liikluskorralduslikult kehtib alal 50 km/h, mis on tähistatud läbivalt liiklusmärkide ja teekattemärgistusega. Peale ülekäiguradade rajamise rohkem liikluskorraldusvahendeid ette nähtud ei ole.

Kingu tänav on käesoleval hetkel ühesuunalise liiklusega tänav. Tellija soovide kohaselt muudetakse see kahe suunalise liiklusega tänavaks, nii, nagu see on olnud ka varasemalt enne ühesuunaliseks muutmist. Kingu tänav on iseloomult lühike kohalik tänavalõik. Ette on nähtud likvideerida Kingu tn ja 11302 Lagedi-Kostivere tee ristmikualalt likvideerida sissesõidu keeldu tähistav liiklusmärk. Säilitada liiklusmärk nr. 221.

Kingu tn 6

Ette on nähtud kinnistule kõlakoja, spordi ja mängualad ja haljastust. Täpsemalt on need osad käsitletud arhitektuurses ja maastikuarhitektuurses lahenduses.

Kingu tänava äärde on ette nähtud sõiduautodele paralleelsed parkimiskohad, arvestatud on parkimiskohtade gabariitidega aga parkimiskohti ei markeerita. See tähendab et parkimiskohtade gabariitide mahus rajatakse sõidutee äärne haljasala tugevdatud struktuuriga muruala/haljasalana (vaata Lõige 1-1).

Ette on nähtud tehiskivikattega ala ainult Linnu tee ja Kingu tänava ristmikuala lähedusse, olemasoleva el. alajaama tagusele alale. Tehiskivikattega parkimisplatsile on ette nähtud 1 inva parkimiskoht ja 5 sõiduauto parkimiskohta ning lisaks ala prügikastidele ja ajutiste WC paigutamise jaoks (ürituste ajal). Inva parkimiskoha mõõdud 3,60x5,0m ja tavakohad 2,60x5,0m. Manööverdusala laiuseks 7,50m. Prügikastide ja ajutise WC ühine ala on parkimiskohtadest eraldatud äärekivi liiniga ja ala suuruseks on 2,60x12,50m. Ajutiste WC-de alal on arvestatud ka ajutise inva-wc-ga.

Ette on nähtud jalgrataste parkimisvõimaluse loomine 4+6 raami ehk kokku 28-le jalgrattale. Täpsemalt vaata MA projekt ja asendiplaani joonis.

Tehiskivikate (Kartano kivi hall+must; h=8cm) parkla ääres ääristada sõidutee betoonist äärekividega (80x15x29cm, h=10 ja 0cm).

Tehiskivikate (Tüüp 1; Kartano kivi hall+must; h=8cm) kõlakoja ümbruses ääristada kõnnitee betoonist äärekividega (100x8x20cm, h=0cm). Parkimiskohtade markeering teha tehiskiviga sillutisega (Tüüp 1; Kartano kivi, punane; h=8cm). Prügikastidele ja ajutiste WC paigutamise ala sillutada tehiskivikattega (Tüüp 2). NB lõplik kivitüüp, värv ja paigalduse muustriline lahendus vaata MA-projektist !

Inva parkimiskoht tähistada liiklusmärk nr. 874+891b (1 koht) ja teekatemärgistusega ja kogu avalik parkimisala tähistada liiklusmärk nr. 575a-ga. Liiklusmärgid paigaldada uutele liiklusmärgi postidele.

Projekteeritava kõlakoja ümber ja esisele alale on ette nähtud samuti kõnnitee äärekividega ääristatud tehiskivikattega ala.

Alale planeeritavate spordi ja mänguala ja kõlakoja vaheline ala valdavalt lahendatud tugevdatud struktuuriga haljas/murualana.

Projekteeritava pinnasevalli ja ol.oleva kraavi kokku viimisel (Niidu tn 7a kinnistu kirde nurgas) kraavi nurka minimaalselt ümber kujundada- projekteeritav pinnasevall ka kraavi nõlv sujuvalt kokku viia.

Kogu ala niiskuserežiimi parendamiseks on ette nähtud дренаazitorustik, mis ühendatakse olemasoleva torustikuga. Täpsemalt on lahendus kajastatud eriosa projektis (OÜ Keano, töö nr. VK-24020301).

Maastikuarhitektuurses projektis kajastatud spordi ja mängualade turva-alad rajatakse kummimultši kattega. Kummimultšikattega alad on eri kihipaksustega vastavalt projekteeritud inventari kasutatava laste vanusegruppidele. Kummimultši kattega alad peavad visuaalselt jääma ühtse tasapinnana (ei tohi tekkida olukorda, kus mõni ala on tasapinnaliselt kõrgem kui teine).

SELETUSKIRI

Lagedi kanti puhke- ja keskusala projekteerimine

Osa: TL

Staadium: Põhiprojekt

OÜ Mastlop

Töö nr.25069

08.05.2026 a.

Kummimultši kate paigaldatakse tugevdatud struktuuriga muruala peale.

Katete taastamised

Ehitaja peab tagama ehitustöödel kvaliteedi vastavalt „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“ (MTM 3.08.2015.a. määrus nr 101). Samuti tuleb tööde teostamisel jälgida Maanteeameti koostatud „Tetööde tehnilised kirjeldused“ juhendeid.

Haljasala taastamine

Kaevetööde järgselt tuleb taastada haljasala kasvumullaga ($h=15$ cm), millele külvatakse muruseemet.

Katend

Tehiskivikattega alad:

- Tehiskivi -Tüüp 1 ja Tüüp 2
(vastavalt MA-projektile !)
  - Lubjakivikillustik fr $\frac{1}{4}$
  - Lubjakivikillustik fr. 4/63 kiiluda 4/32-ga
  - Liivalus, $K_t=0,98$
  - Liivalus, $K_t=0,95$ (vajadusel)
  - Olemasolev pinnas, $K_t=0,94$
- $h=8$ cm
 $h=3...5$ cm
 $h=25$ cm
min $h=20$ cm

Väljakaeve teostada vähemalt kogu kasvupinnase mahus.

Tugevdatud struktuuriga murualad:

- 70% Lubjakivikillustik fr. 16/32+
30% kasvusubstraat (kasvumuld)
  - Liivalus, $K_t=0,95$ (vajadusel)
  - Olemasolev pinnas, $K_t=0,94$
- $h=25$ cm

Mänguväljaku turva-alad

- Kummimultš (vastavalt MA-projektile)
  - Lubjakivikillustik fr. 16/32, kiilutud
  - Liivalus, $K_t=0,95$ (vajadusel)
  - Olemasolev pinnas, $K_t=0,94$
- $h=20$ cm

Kõnnitee katte taastamine (11302 Lagedi-Kostivere tee):

- Taktiilne plaat (Tüüp 3), hall braikivi
  - Lubjakivikillustik fr. $\frac{1}{4}$
  - Lubjakivikillustik fr. 16/32, kiilutud
  - Olemasolev kõnnitee katend
- $h=4$ cm
 $h=3...5$ cm
 $h\sim 10$ cm

Kõnnitee katte taastamine (11302 Lagedi-Kostivere tee):

- Asfaltbetoon AC 8 surf (45% tardkivi)
  - Lubjakivikillustik fr. 16/32, kiilutud
  - Olemasolev kõnnitee katend
- $h=5$ cm
 $h\sim 10$ cm

SELETUSKIRI

Lagedi kanti puhke- ja keskusala projekteerimine

Osa: TL

Staadium: Põhiprojekt

OÜ Mastlop

Töö nr.25069

08.05.2026 a.

Sõidutee katte taastamine (11302 Lagedi-Kostivere tee):

- Asfaltbetoon AC 16 surf (100% tardkivi) h= 5 cm
- Asfaltbetoon AC 32 base (LA35) h= 6cm
- Lubjakivikillustik fr. 16/32, kiilutud (vajadusel) h= ~10 cm
- Olemasolev katend

Kruuskattega peenra taastamine (11302 Lagedi-Kostivere tee):

- Kruus fr 0/31,5 h= ~10 cm
- Olemasolev sõidutee katend

Haljasala taastamine (11302 Lagedi-Kostivere tee):

- Kasvumuld+murukülv h= 15cm
- Liivalus, Kt=0,98 min h= 20 cm
- Liivalus, Kt=0,95 h= ~20 cm
- Märkelint
- Liivalus, Kt=0,95 h= ~30 cm
- TV kaabel
- Liivalus, Kt=0,95 h= 15 cm
- Olemasolev katend, Kt=0,94

Asfaltsegude koostamisel juhendada EVS 901-1:2020, EVS 901-2:2016, EVS 901-3:2021 ning „Asfaltist katendikihtide ehitamise juhise, TA 2021“ esitatud nõuetest. **NB! Asfaltsegude sõelkõverad peavad mahtuma EVS 901-3:2021 „Asfaltsegud“ toodud sõelkõvera välja.**

1. Tihe kuum asfaltbetoonsegu **AC 16 surf**, **AC 8 surf** ja **AC 32 base** 70/100 koostada vastavalt standardis EVS 901-3:2021 „Asfaltsegud“

Kvaliteedinõuded

Kui filtratsioonimoodul on piisav siis tohib kaeviku tagasitäitmisel kasutada kohalikku pinnast. Muldkeha ja drenkihi projekteerimise, ehitamise ja remondi juhise. Maanteeameti peadirektori käskkirjaga 05.01.2016.a. nr 0001. Lisa 1

Ehitaja peab tagama ehitustöödel kvaliteedi vastavalt „Tee ehitamise kvaliteedi nõuded“ (MTM 23.11.2020.a. määrus nr 101). Samuti tuleb tööde teostamisel jälgida Maanteeameti koostatud „Tööde tehnilised kirjeldused“ juhendeid.

Katendi kihtkonstruktsioonide rajamisel peab vältima olemasolevate kommunikatsioonide vigastamist.

Katendi kihtkonstruktsioonide rajamisel tuleb kõrvaldada olemasolev pinnakatte muld, liivasegune muld, ebasobivast pinnasest täide, vanad võimalikud konstruktsioonid ja muu ebasobiv pinnas. Vältima peab olemasolevate kommunikatsioonide vigastamist. Kui tööde käigus selgub, et kihtkonstruktsioonide alla jääb ebasobiv pinnas, tuleb kõlbmatu pinnas välja kaevata ja asendada sobiliku pinnasega.

Täidete rajamisel tuleb kasutada drenivat pinnast, mille filtratsioonitegur maksimaalse tiheduse juures normidekohase tihendamise korral on vähemalt 0.5 m/ööpäevas. Keskliivast drenkiht tihendatakse, tihendustegur vähemalt 0,98. Filtratsioonimoodul tuleb määrata vastavalt

SELETUSKIRI

Lagedi kanti puhke- ja keskusala projekteerimine

Osa: TL

Staadium: Põhiprojekt

OÜ Mastlop

Töö nr.25069

08.05.2026 a.

standardile EVS 901-20.

Lubjakivikillustikaluses kasutada lubjakivikillustikku purunemiskindlusega LA35.

Lubjakivikillustikalus **sõiduteel** rajatakse kiilumismeetodil kolmekihilisena. Aluse killustik fr 32/63 kiilutakse killustikuga fr 16/32 ja 4/16 (Tee ehitamise kvaliteedinõuded. MTM 23.11.2020.a. määrus nr 101).

Killustikaluse pinnal peab sõidetaval alal elastsusmoodul mõõdetuna INSPECTOR või LOADMAN seadmega olema vähemalt 170 MPa, kõnnitee kohal 140 MPa ja kaevuku põhjas 120 MPa. Teised kattekonstruktsioonikihid peavad vastama kehtivatele normidele ja eeskirjadele.

Betoonäärekivid peavad vastama EVS-EN 1340:2003+AC:2006/AC:2014 Betoonist äärekivid. Nõuded ja katsemeetodid nõuetele. Normpaindetugevus 3,5 MPa, valmistatud tardkivikillustiku baasil, Sängitusbetoon C15/20.

Graniidist äärekivid peavad vastama EVS-EN 1342 standardile ning nende külmakindlusklass peab olema vähemalt F1. Tardkivi veeimavus 24h jooksul peab olema all 0,5%. Sängitusbetoon C15/20.

Betoonist sillutiskivid peavad vastama peavad vastama standardile EVS-EN 1342 ning nende külmakindlusklass peab olema vähemalt F1. Tardkivi veeimavus 24h jooksul peab olema all 0,5%. Sängitusbetoon C15/20.

Braikivi plaadid peavad vastama standardile CEN/TS 15209:2008.

Liikluskorraldus- ja ohutusvahendid

Teekatemärgistus vastavalt standardile EVS 614:2022 „Teemärgised ja nende kasutamine”. Liiklusmärgid projekteerida vastavalt standardile EVS 613:2023 „Liiklusmärgid ja nende kasutamine”.

Ette on nähtud likvideerida Linnu tee ja Kingu tee ristmikualal liiklusmärk (nr. 331- sissesõidu keeld). Säilitatakse liiklusmärk nr. 221. Tellija soovil muudetakse Kingu tänav kahe-suunalise liiklusega lõiguks, nii, nagu on see olnud varasemalt enne selle ühesuunaliseks muutmist.

Liikluskorraldus- ja ohutusvahenditest on ette nähtud teekatemärgistust nr. 945a+947 ja olemasoleva sõidutee teekatemärgistuse uuendamist nr. 911 ja 921a-ga. Teekatemärgistus teha termoplastikuga.

Ette on nähtud liiklusmärke nr. 543 ja 544; nr. 435; 559c „Videovalve“; 575a; nr. 641 „Lagedi külaplats“; 874 ; 891b „1 koht“. Liiklusmärgid nr. 575d +891b ja 575a paigaldada koos liiklusmärgi postidega.

Ülekäiguraja märgid 543 ja 544 peavad olema sõidutee äärekivist 0,5-2,0 meetri kaugusel. Kui märgid 543 ja 544 paigaldatakse ülekäiguraja valgusti mastile, mis asub kõnnitee taga, siis tuleb märgid kinnitada küljega posti külge sõidutee poole. Kõrgus kõnnitee pinnast peab olema 2,5 meetrit.

Liiklusmärk nr. 575d paigaldada 1,10m kõrgusele. Kõikide teiste liiklusmärkide paigaldamise kõrgus (alumise liiklusmärgi alumise serva kõrgus) arvestatuna projekteeritud teepinna katest min 2,0m.

Tee kõrvale paigaldatud liiklusmärgi sõidutee poolse serva kaugus sõidutee äärest (teepeenra olemasolu korral teepeenra välisäärest) peab olema min 0,5m.

Liiklusmärgid peavad olema 1-suurusrühma omad.

SELETUSKIRI

Lagedi kanti puhke- ja keskusala projekteerimine

Osa: TL

Staadium: Põhiprojekt

OÜ Mastlop

Töö nr.25069

08.05.2026 a.

Ülekäiguradade kõnnitee katte sisse paigaldatavate braikivid paigaldada risti ülekäigurajaga, paigutus vaata „Liikluskorraldusskeem“ jooniselt.

Vertikaalplaneerimine

Projektis on ettenähtud sademevesi teedelt juhtida piki- ja põikikalletega haljasaladele.

Ülekäiguradade rajamisel säilivad põhimõtteliselt teede kalded. Äärekivide alla laskmisel/madaldamisel viia kõnnitee kate sujuvalt kokku.

Kingu tänava sõidutee kate on ühepoolse kaldega Kingu tn 6 kinnistu poole.

Tehiskivikattega parkla-ala põikikalle on üldiselt 2,0% suunaga sõiduteest eemalduvas suunas, suunaga haljasalale. Toestatud aluspinnasega Kingu tänava äärsed parkimiskohad rajada samuti põikkaldega sõiduteest eemalduvas suunas, suunaga Kingu tn 6 haljasalale.

Kingu tn 6 kinnistu sees suunata sademevesi maapinna kalletega ühtlaselt igas suunas laiali. Kinnistu madalaim koht on kinnistu lääne/edela nurgas. Kogu kinnistu parema sademevee immutamiseks on ette nähtud suured alad toestatud struktuuriga pinnasega haljasaladena ja ette on nähtud rohkelt uushaljastust. Niiskusrezhiimi parendamiseks on ette nähtud ala perimeetris paigaldada drenaazitorustik, mis ühendatakse olemasoleva Kingu tänaval oleva drenaazitoruga.

Kingu tn 6 kinnistul, Niidu tn 7, 7a, 9 ja 11 kinnistute ligiduses on ette nähtud haljastusega kaetav pinnasevall. Pinnasevall takistab pinnavee liikumise Kingu tn 6 kinnistu poolt naaberkinnistutele. Pinnasevall rajada naaberkinnistute piiridest min 2,0m kaugusele (vaata Lõige 5-5). Pinnasevallilt liikuv sademevesi imbub pinnasevallis või selle esisel. Pinnasevall kaetakse uushaljastusega, mis parendab vihmavee sidumist/“tarbimist“ veelgi. Pinnasevalli ja naaberkinnistute vaheline ala planeerida kaldega pinnasevalli suunas. Pinnasevalli max kõrgus on 80cm ja kõlakoja esise nõlva kõrgus max 2,2m.

Pinnasevalli ja ol.oleva kraavi kokku viimisel (Niidu tn 7a kinnistu kirde nurgas) kraavi nurka minimaalselt ümber kujundada- projekteeritav pinnasevall ka kraavi nõlv sujuvalt kokku viia.

Kingu tn 6 kinnistul, Niidu 7a kinnistu piiri vahetus läheduses säilitatakse kõrg ja madalhaljastusega kaetud ala. Selle tõttu on seal ka drenaazitoru asukoht valitud (asub ca Niidu tn 7a kinnistu piirist ca 10m kaugusel).

Kingu tn 6 kinnistul, Kingu tn 4 kinnistu piiri ligiduses planeeritakse maapind nii et madalam koht tekiks istutatava kõrghaljastuse juurekaitsevööndisse. Sademevesi suunatakse Kingu tn 4 kinnistust eemalduvas suunas.

Üldprintsii bis kogu Kingu tn 6 kinnistu piiri äärtest planeeritakse maapind naaberkinnistutest eemalduvas suunas, suunaga Kingu tn 6 kinnistu poole.

Katendite taastamisel lähtuda olemasolevast olukorrast. Projekteeritud ja ol. Olevad katendid tulevad kõrguslikult omavahel sujuvalt kokku viia.

Kõik olemasolevad ja projekteeritud kaevuluugid ja kaped tuleb tõsta projekteeritud pinnakõrguste tasemele. Parkla laienduse rajamisel tuleb tagada kõikide kommunikatsioonide rikkumatus nii ehitamise ajal kui ka hilisemal ekspluateerimisel.

SELETUSKIRI

Lagedi kanti puhke- ja keskusala projekteerimine

Osa: TL

Staadium: Põhiprojekt

OÜ Mastlop

Töö nr.25069

08.05.2026 a.

Tehnovõrgud

NB „Tehnovõrkude koondplaan“ joonis on käesoleva projekti koosseisus.

Elekter, tänavavalgustus

Elektrilevi OÜ poolt on väljastatud tehnilised tingimused (nr. 504722; 8.10.2025a). Täita võrguvaldaja kooskõlastuse tingimused.

Eriosa projekti on koostanud Electrical Solutions OÜ, töö nr. 102503. Projektlahendus on kajastatud „Tehnovõrkude koondplaan“ joonisel.

Liiklusringi postid paigaldada ol.olevatest tehnovõrkudest min 0,50m kaugusele.

Linnu tee ja Lohu tn ristmikualal projekteeritava tänavavalgustusekaabli ja ol.oleva sidekaabli ristumisel tagada nõuetekohased vertikaalsed vahekaugused. Projekteeritava tänavavalgustusekaabli ja olemasoleva truubi ristumisel tagada nõuetekohane vertikaalne vahekaugus.

Ülekäiguradade valgustuspostid paigaldada nii, et posti jalandi välimine serva kaugus kõnnitee kätte servast on 1,0m ja sõidutee kätte servast on 2,0m.

Side

Telia Eesti AS poolt on väljastatud tehnilised tingimused (nr. 39938840; 17.10.2025a). AS

Connecto Eesti poolt on väljastatud tehnilised tingimused (nr. TT2319HR; 18.07.2023.a.)

Eriosa projekti on koostanud Electrical Solutions OÜ, töö nr. 102503. Projektlahendus on kajastatud „Tehnovõrkude koondplaan“ joonisel.

Kingu tn 6 kinnistu esisele, tänava maa-alale on ette nähtud plastikust optikakaev (800mm). Sidekaevu paigaldusel järgida eriosa projekti ja tootjapoolseid juhiseid (www.vesimentor.ee). Vaata ka Lõige 6-6.

Sidekaevu ja sidekaabli rajamise järgselt taastada kaevik kuni kraavi nõlvani.

NB täita tuleb võrguvaldajate ja Transpordiameti kooskõlastuse tingimused !

Vesi, kanalisatsioon, sadeveekanalisatsioon, drenaaž

Eriosa projekti on koostanud OÜ Keano, töö nr. VK-24020301. Projektlahendus on kajastatud „Tehnovõrkude koondplaan“ joonisel.

Täita võrguvaldaja kooskõlastuse tingimused.

Muud tehnovõrgud

Projekti realiseerimisel tuleb jälgida, et ei vigastataks mehaaniliselt või muul moel rikutaks olemasolevaid muid tehnovõrke.

Haljastus ja heakord

Dendroloogilise hinnangu on koostanud Dendro SJ OÜ.

Maastikuarhitektuurse lahenduse on koostanud FIE Peep Moorast (töö nr. 26-25). Maastikuarhitektuurse projektis on käsitletud täpsemalt olemasolev haljastus, säilitatav ja uushaljastuse lahendus koos inventariga.

Vastavalt 22.02.2011 määrus nr. 17 „Puu raieloa andmise kord Rae vallas“ (paragrahv 1 lõige 6)

SELETUSKIRI

Lagedi kanti puhke- ja keskusala projekteerimine

Osa: TL

Staadium: Põhiprojekt

OÜ Mastlop

Töö nr.25069

08.05.2026 a.

määrab, et ehitusprojekti kohaselt mahavõtmisele määratud puude raiumiseks loetakse luba antuks koos ehitusloaga ning raieloa taotlust esitama ei pea.

Tagada säilitatavale kõrghaljastusele kasvutingimused. **Infoks: puu juurekaitsevöönd on võra projektsioon maapinnale !**

Lähtuda ka „Rae valla kaevetööde eeskiri“ määrus nr. 41 paragrahv nr. 22 „Haljastuse kaitse“-st.

Töötsoon tuleb piiritleda kas latt- või plasttara või mitmekordse märgistuskilega. Tsooni märgistus tuleb säilitada kogu ehitustegevuse aja kuni viimaste haljastustööde valmimiseni.

Kui mingil puhul on vajalik masinate või ehitajate sisenemine puu(de) kaitsetsooni, tuleb paigaldada puutüvele kaitse. Tüve ümber siduda püstised lauad, laudade ja tüve vahele panna pehmendus (kivivill, autokummid, vms). Laudadest kaitse peab ulatuma kogu tüve ulatuses võrani. Jälgida tuleb, et ehitustööde käigus ei vigastataks puude oksi.

Kui puu(de) kaitsetsoonis masinate liiklemine on vältimatu, tuleb ala katta puidust laastude või killustikust multšiga või paigaldada liiklemiseks sillad, et vältida mulla kokkusurumist juurestiku ümber. Maapinna kõrguse muutmisel vältida pinnase tõstmist või langetamist puu kaitsetsoonis. Ümbritseva maapinna taseme alandamisel tuleb moodustada puu kaitsetsooni (võimalusel kaugemale) ümber tugisein mulla paigal hoidmiseks.

Peale kaevetöötrassi tagasitäitmist/tihendamist ja parkla katendi rajamist kaetakse taastatav/projekteeritav muru-ala vähemalt 15 cm paksuse sõelutud uue huumusmulla kihiga, külvatakse muruseeme ning rullitakse vastavalt asendiplaanil nõidatud mahus. Võib kasutada ka mätastust või muruvaipa, millele tehakse kasvumullast aluskiht, jätkuvahed täidetakse kasvumullaga, kastetakse ja rullitakse. Murupind ei tohi oma kõrguse tõttu takistada sademetevee äravoolu katetelt.

Muru rajamisel peab laotatava kasvumulla kihi piisavalt tihendama, et ei tekiks hilisemaid vajumeid ja lohke. Paigaldatav kasvumulla kiht peab töömaa piiridel sujuvalt kokku viidama olemasoleva säiliva murukatte pinnaga. Laotatav muld peab olema eelnevalt ette valmistatud – kivid välja sõelutud ja muud ebasobivad esemed eemaldatud.

Taastamistöödel kasutada maksimaalselt olemasolevat pinnast !! Kogu ehitustööde ettevalmistuseks kaevandatav pinnas kasutatakse ära sama kinnistu täitepinnasena, nõlvade aluskihtide rajamiseks.

Rae Vallavolikogu 17.11.2020 määruse nr 60 „Rae valla heakorraeeskiri“ § 7 lg 1 p 5 kohaselt peab enne ehitamise alustamist kooskõlastama vallavalitsusega meetmed, kuidas tagatakse ehitusobjektilt väljuvate sõidukite rehvide puhtus. Pöörata tähelepanu, et § 7 lg 1 p 6 kohaselt peab objektilt jäätmete, ehitusmaterjali, pori, tolmu jms kandumisel sõidu- ja kõnniteele või naaberkinnistule puhastama selle 1 tunni jooksul alates kandumisest.

SELETUSKIRI

Lagedi kanti puhke- ja keskusalala projekteerimine

Osa: TL

Staadium: Põhiprojekt

OÜ Mastlop

Töö nr.25069

08.05.2026 a.

Jäätmekava

Ehitusjäätmete kogumist ja käitlemist viiakse läbi vastavalt Rae valla Jäätmehoolduseeskirjas esitatud nõuetele.

Asfaltbetooni murdu ja üle jäävat täitepinnast vedav isik peab omama jäätmeluba või olema registreeritud Keskkonnaametis.

Jäätme.kood	Jäätmeliik	Kogus hinnang	Ühik	Tegevuse lühikirjeldus
1501	Pakendid(nt.puitlused,kile,pa berkartongpakend, jms)	1	t	Antakse üle taaskasutamiseks vastavat jäätmeluba omavale jäätmekäitlejale,näit. ATI Grupp OÜ
1705	Pinnas (kivid ja süvenduspinnas)	5	t	Ladustamine näit. ATI Grupp OÜ eh.jäätmete ladustamispaika
050117	Bituumen- naftatooteid sisaldavad jäätmed (asfalt)	12	t	Ohtlike jäätmete käitlemisega tegelevale ettevõttele, nt. EcoPro AS
200301	Prügi (segaolmejäätmed)	0,1	t	Antakse üle vastavat jäätmeluba omavale jäätmekäitlejale, kes selles jäätmeveo piirkonnas hanke korras valitud kohalik omavalitse poolt.

*- ohtlikud jäätmed

** ehitustööde teostamisel kogunevate jäätmete mahud ja liigid täpsustada objektil tööde käigus vastavalt jäätmeõiendile. Ehitustööde organiseerimise projekti koostamisel ja konkreetse ehitusettevõtja väljavalimisel on võimalik jäätmekava mahtusid täpsustada konkreetse ehitustööde teostaja poolt.

Taastamistöodel kasutada maksimaalselt olemasolevat pinnast !! Kogu ehitustööde ettevalmistuseks kaevandatav pinnas kasutatakse ära sama kinnistu täitepinnasena, nõlvade aluskihtide rajamiseks.

Selgitused jäätmete liigiti kogumiseks ehitusplatsil ja jäätmete käitlemistoimingud ja -kohad: Tabelites esitatud ehitusjäätmete mahud võivad muutuda. Kui objekti omanik või ehitaja soovib mõnda materjali kasutada või ladustada teisiti kui jäätmekavas kirjeldatud. Ehitusjäätmete käitlemise eest vastavalt jäätmeseadusele ja Rae valla jäätmekäitluseeskirjadele vastutab jäätmete valdaja.

Ehitusjäätmeid oma majandus- või kutsetegevuses vedav isik peab omama jäätmeluba või teatud juhul registreeritud riigi Keskkonnaametis (Harju kontor Viljandi mnt 16, Tallinn).

Töötajaid teavitatakse eeskirjaga kehtestatud jäätmehoolduse nõuetest

Ehitusplatsil jäätmete kogumiseks kasutatakse tähistatud vastavalt kogutavatele jäätmeliikidele 0,6 m³ kuni 10 m³ mahutit paigaldatud jäätmevedaja poolt. Mahukad ehitusjäätmed, mida kaalu või mahu tõttu pole võimalik paigutada mahutisse ja mida ei anta kohe üle jäätmekäitlejale, paigutatakse krundi piires selleks eraldatud territooriumile nende hilisemaks transportimiseks jäätmekäitluskohta. Pakendijäätmed tagastatakse pakendiettevõtjale (PAKS § 10 Pakendiettevõtja on isik, kes majandus- või kutsetegevuse raames pakendab kaupa, veab sisse või müüb pakendatud kaupa.) pakendijäätmete taaskasutusse suunamiseks või antakse üle taaskasutamiseks vastava jäätmeloa omavale jäätmekäitlejale.

Ohtlikud ehitusjäätmed, kogutakse liikide kaupa eraldi nõuete kohaselt märgistatud mahutitesse. Kui tekib kahtlus, et pinnas võib olla saastunud õliga või teiste ohtlike jäätmetega, võetakse juhiste saamiseks ühendust Rae Vallaga. Peale ehitustööde lõpetamist, ehitise kasutusloa taotlemisel vormistatakse jäätmeõiend ja kinnitatakse Rae Vallaga. Selle jaoks kogutakse kokku kõik ehitustööde ajal jäätmete üleandmis-vastuvõtu aktid.

Käesolevas projektis käsitlemata juhtudel tuleb juhendada *Jäätmeseadusest ja Rae valla jäätmehoolduseeskirjast*.

Töötervishoid ja tööohutus

Ehitustöödel peab ehitaja jälgima ja täitma kõiki nõudeid, mis on esitatud Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 1999.a. määruses nr. 377 "Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses"

Kaevamistöid võib alustada vastavate lubade olemasolul ning tööde teostamine peab olema kooskõlas Rae valla Ehitusmäärustega. Tööde teostamisel tehnovõrkude kaitsetsoonis tuleb kinni pidada kehtestatud ohutustehnilistest nõuetest. Kommunikatsioonide tsoonis tuleb kaevata käsitsi.

Tegevus teel ja teekaitsevööndis

Liikluskorraldus ehitustööde ajal peab vastama juhendile MTM määrus nr. 43. 13.07.2018. "Nõuded ajutisele liikluskorraldusele."

Ehitustööde korraldamisel tuleb tagada jalakäijate ja liiklusvahendite juurdepääs majavaldustele! Ehitaja peab arvestama kulutustega ajutiste ümbersõiduteede ehituseks, korrashoiuks ja nende liikluskorraldusvahenditega tähistamiseks

Tee kaitsevööndi maa omanik on kohustatud kaitsevööndis hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise ning kõrvaldama või lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise. Kõik teel ja tee kaitsevööndis kavandatavad teehoiuvälised ja teehoiutööd tuleb tee omanikuga kooskõlastada nende projekteerimise ajal.

Teel võib liiklust ajutiselt piirata või sulgeda avariide, loodusõnnetuste, tee kasutuskõlbmatuks muutumise või kandevõime kaotuse korral või teehoiutööde ajal. Otsuse teel liikluse sulgemiseks või piiramiseks teeb tee omanik. Liikluse sulgemise või piiramise loa annab kohalik omavalitsus. Avalikult kasutatava tee sulgemine ja sellega seoses vajaliku ümbersõidu korraldamine võib toimuda üksnes liiklusvälise ürituse korraldaja kulul. Liikluse ümberkorraldamiseks vajalikud kulud peab liikluse sulgemist või piiramist taotlev isik tee omanikule hüvitama enne ürituse algust.

Tööd tuleb teostada riigi kõrvalmaanteed sulgemata !

Kasutus- ja hooldusjuhend

Tee või tänava pikaajalisuse tagab ehitusel kasutatud kvaliteetne tehnoloogia ja sertifitseeritud ehitusmaterjalide kasutamine. Teede seisundi tagamisel ja tee korrashoiul, teel liiklemisel, tee kasutamisel ja tegevusel tee kaitsevööndis juhinduda järgmiste õigusaktidega kehtestatud nõuetest, lähtuda kehtivast redaktsioonist:

- Ehitusseadustik (RT I, 05.03.2015, 1, jõustunud 01.07.2015)
- Liiklusseadus (RT I, 23.03.2015, 119, jõustunud 01.07.2015)
- Tee seisundinõuded (Majandus- ja taristuministri määrus nr 92; RT I, 15.07.2015, 13, jõustunud 18.07.2015)

Teed ja tee kaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja tee kaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või tee kaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiukulude katteks hüvitist. Veoste või sõitjate veoga tegelev ettevõtja peab andma tee omanikule tema nõudmisel andmeid teed kasutatavate sõidukite, vedude mahu, teekonna ning sõitude sageduse kohta.

Kattega teel tohib sõita niisugune sõiduk, mis toetub tee pinnale pneumaatiliste või elastsete rehvidega (roomikutega), aga ka hobusõiduk, millel ei ole pneumaatilisi rehve. Neid sõidukeid, mille rattad, roomikud või muud konstruktsiooniosad või veos võivad rikkuda teekatet, liikluskorraldusvahendeid, lumetõrjeseadmeid ja teisi rajatisi või teemaad, kui viimane ei ole selliste sõidukite liiklemiseks kohandatud, tuleb vedada eriveeremiga (treileriga).

Naastrehvide kasutamine reguleeritakse «Sõiduki tehnajärelevalve eeskirjaga».

Teel on keelatud:

- lõhkuda teekatet liikluse piiramiseks;
- sulgeda või tõkestada sõiduteed ja rajatisi mistahes esemete, sõidukite või veostega;
- sõita neil teosadel, mis on liiklemiseks suletud;
- sõita teele ja sealt maha neis kohtades, kus puuduvad peale- ja mahasõiduteed;
- ladustada materjale, mis võivad kahjustada teed või keskkonda, piirata teel nähtavust või ohustada muul viisil liiklust;
- teele maha loopida või panna prahti ja jäätmeid ning juhtida sinna reovett;
- karjatada kariloomi.

Liiklusväliseks otstarbeks võib teed kasutada üksnes tee omaniku kirjalikul loal ja tema kehtestatud tingimustel. Teel liiklusväliseks tegevuseks võib anda loa ainult isikule, kellel on tegevusluba taotletava liiklusvälise tegevuse jaoks. Sõitjate turvalisuse tagamiseks peab tee omanik hoolitsema nii tee kui ka sõitjate peale- ja mahamineku kohtade ohutuse eest. Lasteveo- või muu ühissõiduliini avamiseks on vaja tee omaniku kirjalikku nõusolekut. Laste ja teiste reisijate ohutuse tagamiseks võib tee omanik seada nii ajutisi kui

ka alalisi piiranguid muude sõidukite liikumiseks ühissõidukite marsruudil.

Liiklusvälise teabevahendi paigaldamise loa annab maa omanik tee omaniku kirjalikul nõusolekul ja tema seatud tingimustel.

SELETUSKIRI

Lagedi kanti puhke- ja keskusala projekteerimine

Osa: TL

Staadium: Põhiprojekt

OÜ Mastlop

Töö nr.25069

08.05.2026 a.

Teele ja tee kaitsevööndi alale võib paigaldada liiklusvälise teabevahendi, mis:

- 1) ei eksita liiklejat ega varja tema eest liikluskorraldusvahendit;
- 2) ei raskenda liikluskorraldusvahendite eristamist;
- 3) ei ohusta liiklust liikleja pimestamisega ega tähelepanu hajutamisega;
- 4) ei piira nähtavust ristmikul.

Nimetatud nõuete eiramisega tekitatud kahju peab liiklejale hüvitama teabevahendi paigaldaja.

Teele või tee kaitsevööndisse tee omaniku nõusolekuta paigaldatud liiklusvälise teabevahendi peab

paigaldaja tee omaniku nõudel viivitamata kõrvaldama. Nõude täitmata jätmise korral on tee omanikul

õigus teabevahend kõrvaldada. Teabevahendi kõrvaldamise kulud kannab teabevahendi paigaldaja.

Teede projekteerija Pärt Põltsam

Vastutav spetsialist Pärt Põltsam (tunnistus 163405/163406).